

Kaupunginhallitus 29.11.2021 § 408

§ 408

Oikaisuvaatimukset Espoon kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 (§ 73) tekemästä päätöksestä

Valmistelijat / lisätiedot:
Nieppola Tommi

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus hylkää oikaisuvaatimukset kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 (§ 73) tekemästä päätöksestä. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Käsittely Puheenjohtaja Guzeninan kannattamana ehdotti, että oikaisuvaatimus nro 3 hyväksytään.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus

1
hylkää oikaisuvaatimukset nrot 1 ja 2 kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 (§ 73) tekemästä päätöksestä. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

2
hyväksyy oikaisuvaatimuksen nro 3.

Selostus

Oikaisuvaatimusten kohde ja oikaisuvaatimuksen tekijöiden vaatimukset

Kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 (§ 73) tekemästä omistajan päätöksestä Espoon Asunnot Oy:n hallituksen jäsenten, henkilökohtaisten varajäsenten, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimittämisestä sekä heille maksettavista palkkioista on tehty kolme

oikaisuvaatimusta. Espoon kaupunki omistaa Espoon Asunnot Oy:n kokonaan, muita osakkeenomistajia ei siis ole.

Ensimmäisen oikaisuvaatimuksen mukaan oikaisuvaatimuksen tekijä tulisi nimittää Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen.

Toisen oikaisuvaatimuksen mukaan Mia Saarelma tulisi valita Espoon Asunnot Oy:n hallituksen jäseneksi ja hänen varajäsenekseen Yrjö Lyytinen.

Kolmannen oikaisuvaatimuksen mukaan oikaisuvaatimuksen tekijä tulisi nimittää Espoon Asunnot Oy:n hallituksen toiseksi asukasedustajaksi Yrjö Lyytisen sijaan.

Kaikki kolme oikaisuvaatimusta on perusteltua käsitellä samalla kertaa (vrt. hallintolain 25 §).

Oikaisuvaatimusmenettelystä

Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan kuntalakiä (410/2015) ja hallintolain (434/2002) säännöksiä toissijaisina ja täydentävinä. Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen jaoston päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus konsernijaoston tekemästä päätöksestä tulee tehdä kaupunginhallitukselle. Oikaisuvaatimus on kuntalain 134 §:n 2 momentin mukaan käsiteltävä kiireellisenä.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 (§ 73) tekemää päätöstä koskeva allekirjoitettu pöytäkirja julkaistiin sähköisesti 15.10.2021. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimukset ovat saapuneet Espoon kaupungin kirjaamoon oikaisuvaatimuksen esittämiselle asetetun määräajan kuluessa.

Ensimmäisen oikaisuvaatimuksen perusteluiden arviointi

Oikaisuvaatimusta on perusteltu sillä, että oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut asukasvaaleissa toiseksi suurimman äänimäärän. Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa: "Olen oli 10 vuotta ajanut asukkaiden asioita. Olen tehnyt valtavasti työtä ja sitten minut valittiin yhtiön hallitukseen asukkaiden toimesta. Asukkaiden vaalien tuloksen ohittaminen heikentäisi asukasdemokratian toteutumista yhteishallintolain vastaisesti."

Konsernijaoston päätöksen 11.10.2021 (§ 73) mukaan: Osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan osakkeenomistajat voivat kuitenkin yhtiökokousta pitämättä yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta.

Yhtiöjärjestyksen 5 §:n mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluvat yhtiökokouksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä sekä näille kaikille valitut henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenistä kaksi sekä näiden varajäsenet valitaan yhtiön asukkaiden keskuudesta nimeämistä ehdokkaista. Kaupungin määräämällä viranhaltijalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Asukkaiden edustajina Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen valittiin 24.5.2021 pidettyjen asukasjäsenten vaalien tulokset mahdollisuuksien mukaan huomioiden:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Nea Fagerroth	Pirkko Saarnio
Yrjö Lyytinen	Markus Hirvasjärvi

Oikaisuvaatimuksessa on nostettu esille laki yhteishallinnosta vuokrataloissa sekä lakia täydentävä yhteishallintosääntö. Tämä ei anna aiheutta muuttaa edellä tehtyä arviointia. Yhteishallintosäännön mukaan (liite 15) piirineuvostojen vaalitulosten perusteella Ahjo nimeää asukkaiden jäsen ehdokkaat Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Ahjo nimeää kaksi (2) varsinaista jäsentä ja heille kaksi (2) henkilökohtaista varajäsentä ehdokkaaksi hallituksen asukasjäseniksi.

Ahjo nimeää siis asukkaiden jäsen ehdokkaat Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Espoon kaupungin konsernijaosto on omistajan edustajana ja toimivaltaisena päätöksentekojen tekijänä tehnyt osakeyhtiölain mukaisesti varsinaisen päätöksen siitä, ketkä nimitetään Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Päätöksessä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon asukasjäsenten vaalien tulokset.

Muilta osin oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet koskevat lähinnä hänen ja Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtajan välisiä asioita, Niillä ei ole nyt ratkaistavan asian kannalta merkitystä, koska Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtajalla ei ole ollut asiassa omistajalle kuuluvaa päätösvaltaa, eikä hän siksi ole osallistunut päätöksentekoon.

Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Toisen oikaisuvaatimuksen perusteluiden arviointi

Oikaisuvaatimuksen mukaan kaupunginhallituksen tulee oikaista konsernijaoston päätös hallitusjäsenten vaalien, yhtiön sääntöjen, osakeyhtiölain ja lain yhteishallinnosta vuokrataloissa mukaiseksi. Seuraavassa arvioidaan oikaisuvaatimuksen perustelut kohdittain läpi.

1) Päätös on siltä osin lainvastainen, kun asukasvaalin tuloksesta poikettu

Päätös ei ole lainvastainen. Osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan osakkeenomistajat voivat kuitenkin yhtiökokousta pitämättä yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta. Tämä päätös on tehty Espoon kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

Yhtiöjärjestyksen 5 §:n mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluvat yhtiökokouksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi muuta

jäsentä sekä näille kaikille valitut henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenistä kaksi sekä näiden varajäsenet valitaan yhtiön asukkaiden keskuudestaan nimeämistä ehdokkaista. Kaupungin määräämällä viranhaltijalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Espoon kaupungin konsernijaosto on omistajan edustajana ja toimivaltaisena päätöksentekojäsenenä tehnyt osakeyhtiölain mukaisesti varsinaisen päätöksen siitä, ketkä nimitetään Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Päätöksessä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon asukasjäsenien vaalien tulokset.

2) Konsernijaosto ei suoraan voi valita yhtiölle hallitusta, vaan sen tekee yhtiökokous

Konsernijaosto on päätöksessään soveltanut osakeyhtiölakia ja tehnyt sen mukaisen osakkeenomistajan yksimielisen päätöksen. Yhtiökokousta ei tässä tapauksessa ole kutsuttu koolle, koska tarvetta siihen ei ole ollut.

Oikaisuvaatimuksen tekijän esittämät väitteet Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtajan ja Saareلمان välisistä asioista eivät kuulu nyt käsiteltävään asiaan. Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtajalla ei ole ollut asiassa omistajalle kuuluvaa päätösvaltaa, eikä hän siksi ole osallistunut päätöksentekoon.

3) Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtaja ja konsernijaosto on ylittänyt toimivaltansa/päätösvaltansa

Kuten edellä on mainittu, Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtaja ei ole osallistunut asiassa omistajalle kuuluvaan päätöksentekoon.

Konsernijaosto ei ole ylittänyt toimivaltaansa/päätösvaltaansa. Konsernijaosto on ollut oikea toimielin päättämään asiasta ja se on soveltanut osakeyhtiölakia asianmukaisesti.

4) Päätös rikkoo lakia yhteishallinnosta vuokratiloissa ja yhtiöjärjestystä

Päätöksessä ei rikota lakia yhteishallinnosta tai yhtiöjärjestystä. Espoon kaupunki tekee omistajana varsinaiset päätöksen siitä, ketkä valitaan Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Päätöksessä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon asukasjäsenien vaalien tulokset.

5) Päätöksestä puuttuu kunnalliselta päätökseltä vaadittavat perustelut

Päätöstä on perusteltu riittävästi. Siinä on sovellettu osakeyhtiölakia ja tehty sen mukainen omistajan yksimielinen päätös. Hallintolakia päätösten perusteluvälitteineen ei sovelleta Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa.

6) Saarelmaa ja Saarniota olisi pitänyt kuulla ennen päätöksentekoa

Hallintolakia kuulemisvälitteineen ei sovelleta Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa. Tarvetta erikseen kuulla Saarelmaa ja Saarniota ei ole ollut.

Espoon kaupungin konserniohjauksen kehittämisjohtaja on 5.10.2021 sähköpostitse informoinut asian valmistelun etenemisestä Saarelmaa, joka on omasta aloitteestaan toimittanut lisätietoja ennen konsernijaoston 11.10.2021 tekemää päätöstä.

7) Päätös on muutoinkin laiton

Oikaisuvaatimuksen tekijä väittää Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtajan vaikuttaneen päätöksentekoon. Toimitusjohtaja ei ole osallistunut omistajalle kuuluvaan päätöksentekoon.

Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Kolmannen oikaisuvaatimuksen perusteluiden arviointi

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan hänet olisi pitänyt valita Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen varsinaiseksi jäseneksi, koska hänet on valittu arpomalla kolmanneksi eniten ääniä saaneeksi. Asukasvaalissa toiseksi eniten ääniä saanutta ei valittu hallitukseen.

Konsernijaoston päätöksessä 11.10.2021 (§ 73) todetaan: Osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan osakkeenomistajat voivat kuitenkin yhtiökokousta pitämättä yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta.

Yhtiöjärjestyksen 5 §:n mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluvat yhtiökokouksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä sekä näille kaikille valitut henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenistä kaksi sekä näiden varajäsenet valitaan yhtiön asukkaiden keskuudestaan nimeämistä ehdokkaista. Kaupungin määräämällä viranhaltijalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Asukkaiden edustajina Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen valittiin 24.5.2021 pidettyjen asukasjäsenien vaalien tulokset mahdollisuuksien mukaan huomioiden:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Nea Fagerroth	Pirkko Saarnio
Yrjö Lyytinen	Markus Hirvasjärvi

Oikaisuvaatimuksen liitteen 2 (Vaalityöryhmän muistion 25.5.2021 tarkentava liite) mukaan: "Vaaleissa Pirkko Saarniolla ja Yrjö Lyytisellä oli sama äänimäärä, joten suoritettiin arvonta. Arvonnassa ensin nousi Pirkko Saarnion nimi ja hänestä tuli Nea Fagerrothin varajäsen ja Mia Saarelman varajäseneksi tuli neljänneksi jäänyt Yrjö Lyytinen."

Liitteen sanamuoto on epäselvä. Arvonnassa päätettiin liitteen sanamuodon mukaan ilmeisesti siitä, kumpaa ehdotetaan vaaleissa eniten ääniä saaneen Nea Fagerrothin varajäseneksi ja kumpaa toiseksi varajäseneksi. Kyseessä olisi siis tällä perusteella ollut arvonta varajäsenyyksien valintajärjestyksestä. Molemmat asukasvaaleissa saman äänimäärän saaneet ehdokkaat tulivat joka tapauksessa ehdotetuiksi Espoon Asunnot Oy:n hallituksen varajäseniksi.

Espoon kaupungin saaman selvityksen perusteella edellä mainittu tarkentava liite on laadittu vasta sen jälkeen, kun oikaisuvaatimuksen kohteena oleva konsernijaoston päätös 11.10.2021 tehtiin.

Konsernijaoston tekemässä osakeyhtiölain mukaisessa omistajan yksimielisessä päätöksessä Saaremaa ei nimetty Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Hänen varajäsenekseen oli vaalityöryhmän muistiossa ehdotettu Lyytistä. Lyytinen nimettiin hallituksen jäseneksi. Seuraavaksi eniten ääniä saanut Hirvasjärvi valittiin Lyytisen varajäseneksi. Päätöksessä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon asukasjäsenten vaalien tulokset.

Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 1 - henkilötietoja poistettu
- 2 Oikaisuvaatimus 2 - henkilötietoja poistettu
- 3 Liite 1
- 4 Liite 2
- 5 Liite 3 - henkilötietoja poistettu
- 6 Liite 4
- 7 Liite 5
- 8 Oikaisuvaatimus 3 - henkilötietoja poistettu

Oheismateriaali

Tiedoksi